

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:**
- 1) All the **three** Sections are **compulsory**
  - 2) **Marks the answers of Sections I in the box provided in the questions paper.**
  - 3) All the answers to **Section II and Section III** should be written on the **answer booklet** provided.
  - 4) The **question paper** and the **answer booklet** should be tied together.

SECTION - I

Q. 1 (A) All questions are compulsory. (40 x 1 = 40 marks)

Indicate the answer by writing the correct option in the box provided.

1. The mode calculated from the data 2,3,4,5,7,9,7,8,10,7,11,7,9,5,7 is _____

  - a) 5
  - b) 7
  - c) 10
  - d) 11

2. Geometric mean of 2,4,8,12,24, is _____

  - a) 10
  - b) 3686.4
  - c) 7.131
  - d) 7.130

3. Increase in day temperature in summer is a _____ variation of time series analysis.

  - a) Irregular
  - b) Seasonal
  - c) Cyclical
  - d) Trend

4. Time taken in flight from Bhubaneswar to Mumbai is an example of _____ variables.

  - a) Quantitative
  - b) Continuous
  - c) Discrete
  - d) Qualitative

5. Study of garments may be used to discover association between colour of shirts and _____ group of customers.

  - a) Education
  - b) Age
  - c) Price
  - d) Fashion

6. Classifying population in to rural and urban population is an example of _____ sampling.

  - a) Systematic
  - b) Stratified
  - c) Cluster
  - d) None

TURN OVER

TURN OVER

15. The hypothesis which we want to disapprove is the _____
a) Simple Hypothesis   b) Alternate Hypothesis
c) Null Hypothesis   d) None of the above
16. _____ includes bibliography, appendix and index.
a) Main body   b) Reference section
c) Introduction section   d) Quotations
17. _____ is the middlemost value of the given data.
a) Mean   b) Median
c) Mode   d) Range
18. _____ means misrepresenting someone else's work as your own.
a) Research   b) Data alteration
c) Plagiarism   d) Hypothesis
19. Articles of Association deals with _____
a) Aims and objectives of the company
b) Regulations regarding the administration of the company.
c) Where the registered office of the company is situated
d) The name of the company
20. A prospectus must be in the form of _____.
a) Notice   b) Circular
c) Advertisement   d) All of the above
21. Resident Director is required to be in India for _____.
a) All his life
b) At least for 182 days in the previous calendar year
c) For 365 days in the previous year
d) At least for 182 days in his lifetime
22. Under which IPR is the software related to a computer program protected?
a) Patent   b) Trademark
c) Copyright   d) Geographical Indication

23. Limited Liability Partnership is managed by _____.
a) Managing Director   b) Active Partner
c) CEO   d) Designated Partner
24. Monetary jurisdiction of District Consumer Disputes Redress Forum is _____.
a) Up to Rs. 1,00,000   b) Up to Rs. 20,00,000
c) Up to Rs. 5,00,000   d) Up to Rs. 1,00,00,000
25. _____ test helps to identify specific talent to handle particular type of jobs.
a) Perception   b) Aptitude
c) Interest   d) GK
26. _____ means that the performance appraisal is influenced by past performance.
a) Horn Effect   b) Halo Effect
c) Spillover   d) MBO
27. _____ popularised the term "Emotional Intelligence".
a) Peter Drucker   b) Henry Fayol
c) Daniel Goleman   d) Douglas McGregor
28. If a casual vacancy in the office of the auditor arises due to his resignation it can be filled by the company only in a _____.
a) Board meeting   b) Extra ordinary Genral meeting
c) Annual General meeting   d) Creditors meeting
29. A sale of Rs 50000 to A was entered as a sale to B. This is an example of _____.
a) Error of commission   b) Error of omission
c) Compensating error   d) Error of principle
30. _____ guides the development of advertisements and personal presentations.
a) AEIA   b) AIDA
c) AICA   d) AIBA

31. Under _____, price is determined by the interaction of total demand and total supply in the market.

- a) Perfect competition
- b) Monopoly
- c) Monopolistic competition
- d) Oligopoly

32. Adding a sticker to Dell Computer that says "Intel Inside" is an example of _____.

- a) Reference Branding
- b) Multi-Branding
- c) Ingredient Branding
- d) Cross-Branding

33. _____ refers to the number of times the audience is exposed to an advertisement message.

- a) Frequency
- b) Reach
- c) Scheduling
- d) Coverage

34. _____ is not an ingredient of promotion mix.

- a) Direct marketing
- b) Sales promotion
- c) Advertising
- d) Warehouse

35. Financial system refers to the system of _____.

- a) Borrowing and Lending funds
- b) Cash and Credit
- c) Sales and Profits
- d) Investment of funds

36. Capital market and _____ are the two constituents of Indian Financial System.

- a) Primary Market
- b) Secondary Market
- c) New Issue Market
- d) Money Market

37. Credit Rating Agencies supply information to _____.

- a) Government
- b) SEBI
- c) Investors
- d) Speculators

38. _____ is an agency which acts as the custodian of securities of investors.

- a) Stock Exchange
- b) RBI
- c) Credit Rating Agency
- d) Depository

6

39. _____ contracts are highly standardized.

a) Futures	b) Forward
c) Options	d) Hedging

40. _____ is a temporary network of independent organisations that come together to exploit business opportunities.

a) Matrix Organisation	b) Line Organisation
c) Financial Organisation	d) Virtual Organisation

SECTION – II

(B) Attempt any three (03) questions out of five (05) questions.

Each question carries 10 marks. (3 X 10= 30 marks)

1. What are the leadership skills and competences required by 21st century corporate leaders?
2. What are the “challenges of change” faced by companies in current competitive environment?
3. Describe the factors which influence productivity of organisations.
4. Explain the role of Start Ups in the Indian Scenario.
5. List out the Corporate Social Responsibilities undertaken by any two leading corporate entities.

SECTION III

(C) Attempt any two (02) questions out of four (04) questions.

Each question carries 15 marks. (2 X 15= 30 marks)

1. Suggest effective marketing measures to be adopted for improving India's share in Global Markets.
2. Explain the challenges before Human Resource Managers in modern times and suggest measures two adopted to resolve them.
3. Focus any two important areas of research in the field of commerce and explain the sources of data you would explore for effective results.
4. Explain the role of ethics and values in implementing corporate governance by the business organisations.

TURN OVER

7
(मराठी रूपांतर)

वेळ: ३ तास

एकूण गुण: १००

सूचना: १) तिन्ही विभाग अनिवार्य आहेत.

२) विभाग १ ची उत्तरे दिलेल्या प्रश्नपत्रिकेत लिहावी.

३) विभाग २ व ३ ची सर्व उत्तरे दिलेल्या उत्तरपत्रिकेत लिहावी.

४) उत्तरपत्रिका व प्रश्नपत्रिका एकत्र जोडाव्यात.

५) मूळ इंग्रजी प्रश्न प्रमाण मानावेत.

विभाग १

(४० x १ = ४०)

प्र. १अ) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

प्रश्नांची उत्तरे दिलेल्या बॉक्स मध्ये लिहा.

१. खालील अंकापासून मोड (भूषिष्टक) हा _____ असा काढला जातो.

२,३,४,५,७,९,७,८,१०,७,११,८,९,५,७

ब) ७

अ) ५

ड) ११

क) १०

२. २,४,८,१२,२४ यांचा भौमितिक मध्यमापन हा _____ आहे.

अ) १०

ब) ३६८६.४

क) ७.१३१

ड) ७.१३०

३. उन्हाळ्यातील तापमानातील वाढ हे एक _____ वेळ बदल ते विश्लेषण आहे.

अ) अनियमीत

ब) हंगामी

क) चक्रीय

ड) कल

४. मुंबई ते भूवनेश्वर यातील हवाई प्रवासाचा वेळ हे _____ व्हेरीएबलचे उदारण आहे.

अ) सांखिकी

ब) सतत

क) डीस्क्रीट

ड) गुणात्मक

५. कपड्यांचा अभ्यास हा शर्टचा रंग व _____ ग्राहकांचा गट यातील परस्परसंबंध शोधण्यासाठी

उपयोगात आणला जातो.

अ) शिक्षण

ब) वय

क) किंमत

ड) फॅशन

TURN OVER

६. लोकसंख्येला शहरी व ग्रामीण लोकसंख्या यात विभागणे हे _____ नमुना निवडीचे उदाहरण आहे.

- अ) सिस्टिमॅटीक
ब) स्ट्रॉटीफाईड
क) क्लस्टर
ड) कोणतेही नाही

७. विपणन विभागीकरणात अजुन एक विभाग याला म्हणतात.

- अ) नीश
क) सामाजिक

ब) प्रत्यक्ष
द) कार्यक्रम

८. हे आंतरराष्ट्रीय व्यापारात गटामध्ये योग्य परिणाम निर्माण करते.

९. हे भारताचे विदेशी धोरणाच्या अमलबजावणीसाठी जबाबदार आहे.

१०. मानवी सांगडे हे आयात व निर्यातीच्या नकारात्मक यादीमध्ये गोष्टीत समाविष्ट आहेत. □

- अ) पूर्ण बंदी असलेल्या
क) प्रणालीकरण

ब) मर्यादित असलेल्या
द) व्यापारीकरण

११. ३०१५-२० च्या विदेशी व्यापार धोरणामध्ये सेवानिर्यातीच्या सबलती या वस्तुनिर्यातीच्या

३८

82 दी पिर्वतनामा संगमे पिर्वत वातावारीन तेपीपेटा मि गोपा लिपा संगमे तेवे □

- अ) सीडबी
ब) एलआयसी
क) वीएसपी
द) डार्पिनी

१३. _____ ही एक प्रक्रिया आहे जेथे माहिती ही परिवर्तीत होते आणि टेबलस्वरूपात व मोजणीसाठी _____.

TURN OVER

१४. खरा उपसिद्धांत नाकारण्याच्या शक्यतेला _____ म्हणतात.

- अ) नमुना चूक
- क) दुसऱ्या प्रकारची चूक
- ब) पहिल्या प्रकारची चूक
- ड) वरीलपैकी कोणतीही नाही

१५. उपसिद्धांत जो आपल्याला नाकारायचे असतो त्याला _____ म्हणतात.

- अ) साधा उपसिद्धांत
- क) अभिन्न त्वदर्शक उपसिद्धांत
- ब) पर्यायी उपसिद्धांत
- ड) वरीलपैकी कोणतेही नाही

१६. _____ यात परिशिष्ट, ग्रंथकोष व अनुसुची अंतर्भूत असते.

- अ) प्रमुख बॉडी
- क) ओळख विभाग
- ब) संदर्भ विभाग
- ड) कोटेशन्स

१७. _____ ही दिलेल्या माहितीचे मुल्य असते.

- अ) मध्यमापन
- क) मोड
- ब) मध्योक
- ड) रेजं (पल्ला)

१८. _____ म्हणजे दुसऱ्याचे काम तुमचे स्वतःचे काम असल्याचे चूकीचे भासवणे.

- अ) संशोधन
- क) प्लॉगीरीसम
- ब) माहिती बदल
- ड) गृहीतकृचे

१९. नियममावली ही _____ शी संबंधित असते.

- अ) कंपनीची उदीष्ट्ये
- ब) कंपनीच्या प्रशासना
- क) जिथे कंपनीचे नोंदणी ऑफिस वसलले आहे
- ड) कंपनीचे नाव

२०. माहितीपत्रक हे या _____ रचने मध्ये असले पाहिजे.

- अ) सुचना
- क) जाहिरात
- ब) परिपत्रक
- ड) वरीलपैकी सर्व

२१. राहिवासी संचालक हे भारतामध्ये _____ साठी आवश्यक आहे.

- अ) संपूर्ण जीवनासाठी
- ब) एका कॅलेंडर वर्षात कमीत कमी १८२ दिवसांसाठी
- क) मागच्या वर्षी ३६५ दिवसांसाठी
- ड) संपूर्ण जीवनात कमीतकमी १८२ दिवसांसाठी

TURN OVER

२२. कोणत्या आयपीआर खाली संगणक कार्यक्रमाशी संबंधित सॉफ्टवेअरला संरक्षण मिळते ?

- अ) पैटेंट
- ब) ट्रेडमार्क
- क) कॉपीराइट
- ड) भौगोलिक

२३. मार्यादित दायित्व भागीदारी चे व्यवस्थापन _____ करतो.

- अ) व्यवस्थापक संचालक
- ब) सक्रिय भागीदारी
- क) प्रमुख प्रशासन अधिकारी
- ड) नेमणूक केलेला भागीदार

२४. आर्थिक न्यायतन्व हे तालुका ग्राहक तक्रार निवारण आयोगाचे _____ असेते.

- अ) १,००,००० रुपया पर्यंत
- ब) ५,००,००० रुपयांपर्यंत
- क) २०,००,००० रुपयांपर्यंत
- ड) १,००,००,००० रुपयांपर्यंत

२५. _____ चाचणीत एखादे कार्य सांभाळण्यासाठी आवश्यक असलेली ठराविक बुद्धीमत्ता शोधली जाते.

- अ) समज
- ब) कल
- क) आवड
- ड) सामान्यज्ञान

२६. _____ म्हणजे कार्यूल्यमापन पद्धती ही मागिल कामगिरीने प्रभावित होते.

- अ) होर्न परिणाम
- ब) हालो परिणाम
- क) लवंडणे (स्पीलओव्हर)
- ड) ध्येयनीष्ठ व्यवस्थापन

२७. _____ याने भावनात्मक बुद्धी निर्देशांक लोकप्रिय केले.

- अ) पीटर इकर
- ब) हेनी फेयॉल
- क) डेनियल गोलमन
- ड) डम्लस मँकग्रोगर

२८. प्रासंगिक राजीनामा यामुळे जागा रिक्त झाली असेल तर कंपनी ती जागा फक्त _____ मध्ये भरू शकते.

- अ) संचालक सभा
- ब) अतीसामान्य सर्वसाधारण सभा
- क) वार्षिक सर्वसाधारण सभा
- ड) कर्जदारांची सभा

२९. रु. ५००० ची विक्री 'अ' ला केलेली चूकून 'ब' ला झाली हे _____ चे उदाहरण आहे.

३०. हे जाहिरातीचा विकास व व्यक्तिगत सादरीकरण यास मदत करते.

- अ) ए. इ. आय. ए
क) ए. आय. सी. ए

ब) ए. आय. डी. ए
ड) ए. आय. बी. ए

३१. _____ ही किंमत बाजारपेठेत एकूण मागणी व पुरवठा यांच्या छेदबिंदु ने ठरवली जाते.

३२. डेल कॉम्प्यूटरच्या मध्ये 'इंटेल इनसाईड' चे स्टीकर लावणे हे चे उदाहरण आहे.

- अ) संदर्भ मुद्रांकन
क) एकात्म मदांकन
ब) बहुमुद्रांकन
ड) क्रॉस-मदांकन

३३. म्हणजे प्रेक्षक/श्रोते किती वेळा जाहिरात बघतात?

- अ) वारंवारिता
क) वेळपत्रक
ब) पोहोच
ड) क्षेत्र

३४. हा वद्धीचा मिश्रचा भाग नाही.

- अ) प्रत्यक्ष विपणन
क) जाह्नवी त

ब) विक्री
ड) गोदाम

३० अर्थिक व्यापार एवं व्यापार व्यवस्था

३६ अंदाजी वारपा आणि दो १४ आदेत

12

३७. पतनियमन दर संस्था _____ ला माहिती पुरवते.

अ) सरकार	ब) सेबी
क) गुंतवणुकदार	ड) सट्टेबाज

३८. _____ ही संस्था गुंतवणूकदारांच्या रोख्यांची रक्षक आहे.

अ) शेअर बाजार	ब) रीझर्व बँक ऑफ इंडिया
क) पतनियमान दर संस्था	ड) कोठार

३९. _____ हे उच्च प्रमाणित असतात.

अ) फ्युचर्स	ब) फॉरवर्ड
क) ऑपशन्स	ड) हेंगिंग

४०. _____ हे एक तात्पुरते स्वतंत्र संस्थांचे जाळे आहे जे व्यवसायातील संधीचा फायदा घेण्यासाठी एकत्र येतात.

अ) मॅट्रीक्स संघटना	ब) ओळ संघटना
क) आर्थिक संघटना	ड) आभासी संघटना

विभाग - २

(३ x १० = ३०)

ब) पाचपैकी कोणतेही तीन प्रश्न सोडवा.

प्रत्येक प्रश्नाला १० गुण आहेत.

- १) २१ व्या शतकातील नेत्यांना कोणते नेतृत्व कौशल्य व स्पर्धात्मक गुणांची आवश्यकता आहे?
- २) सध्याच्या स्पर्धात्मक पर्यावरणामध्ये कंपनीना कोणत्या बदलाच्या आव्हानांना तोड दयावे लागते?
- ३) संघटनेच्या उत्पादकतेवर परिणाम करणाऱ्या घटकांची चर्चा करा.
- ४) भारतीय वातावरणामध्ये स्टार्ट अपच्या भुमिकेची चर्चा करा.
- ५) सामुदायिक सामाजिक जबाबदारीमध्ये कोणत्याही दोन कंपन्यानी केलेले प्रयत्न सांगा.

विभाग - ३

(२ x १५ = ३०)

क) चार प्रश्नांपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

प्रत्येक प्रश्नाला १५ गुण आहेत.

- १) भारताचा जागतिक बाजारपेठेत असणाऱ्या वाट्यात सुधारणा करण्याकरता परिणामकारक विपणन उपाय योजना सुचवा.
- २) मानवी संसाधन व्यवस्थापकासमोर आधुनिक काळात असणाऱ्या आव्हानांची चर्चा करा.
- ३) वाणिज्य क्षेत्रातील संशोधनाच्या कोणत्याही दोन महत्वाच्या अंगाची चर्चा करा आणि परिणामकारक निकालासाठी कोणती माहिती तुम्ही दयाल ते लिहा.
- ४) व्यवसाय संघटनांमध्ये नीती व मूल्याची भूमिका स्पष्ट करा.